

My LIBRARY

PERPUSTAKAAN SULTAN ABDUL SAMAD
GAPURA ILMU MERENTAS DUNIA

BILANGAN 28

18th AUNILo MEETING MALAYSIA, 2023

Libraries of ASEAN University Network

UPM TUAN RUMAH MESYUARAT TAHUNAN AUNILo KE-18 - muka 3

PSAS Johan Pertandingan Kibar Jalur Gemilang Inter-PTJ sempena Program Semarak Merdeka 2023 Universiti Putra Malaysia - muka 4

Sambutan Hari Arkib Antarabangsa Peringkat Universiti Putra Malaysia - muka 5

Pembuka Bicara.....

Assalamualaikum dan Salam Sejahtera,

Dengan bismillah mula dikata, mengingati kebesaran Allah Yang Mulia. Alhamdulillah penerbitan MyLibrary masih lagi diteruskan bagi bilangan ke 28 Disember 2023. Penggal kedua tahun 2023 diserikan dengan kemasukan pelajar-pelajar baharu ke kampus dari pelbagai latar belakang. Namun, hasratnya tetap satu iaitu menamatkan pengajian dengan cemerlang.

Kehadiran para pengunjung dan pelajar baharu ke Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS) sentiasa dinanti-nantikan. PSAS terus bertekad memberikan perkhidmatan yang terbaik kepada para pelajar dan pengunjung yang hadir. Selain itu, PSAS sangat mengharapkan penglibatan para pengunjung dengan aktiviti-aktiviti yang dianjurkan oleh PSAS.

Pihak PSAS juga sentiasa mengalu-alukan cadangan dan maklum balas dari para pengunjung demi melestarikan perkhidmatan PSAS agar kekal relevan pada masa kini.

Salam hormat,
Muhammad Izhar Ruslan
Editor
izhar_ruslan@upm.edu.my

ISI KANDUNGAN

BERITA UTAMA

UPM Tuan Rumah Mesyuarat Tahunan AUNILo Ke-18 3

BERITA

PSAS Johan Pertandingan Kibar Jalur Gemilang Inter-PTJ sempena Program Semarak Merdeka 2023 Universiti Putra Malaysia 4

Sambutan Hari Arkib Antarabangsa Peringkat Universiti Putra Malaysia 2023 5

AKTIVITI PERPUSTAKAAN

Bengkel Membaca Tulisan Jawi Lama dalam Manuskrip Melayu dan Naskhah Jawi 6

Bicara Statistik: Analisis Data Persekitaran dan Kelestarian Alam 7

Webinar "Writing Your Thesis and Manage Your Articles Efficiently" 7

Bengkel Media Sosial: Asas Pembangunan Media Sosial Dedah Cara Tepat Mencari Niche Kandungan Media Sosial. 8

UPM Undergraduates Students Gain Valuable Skills Through The Online Program: E-Resources Awareness Program for Fyp Preparation 9

Open Science Webinar: Uncover Details around Research Data Management 10

MOSP: Roadshow at Universiti Putra Malaysia 10

Podcast Sarana Media Trend Terkini 11

KOLEKSI PERPUSTAKAAN

UPM IR: Browsing Information 12

KOLABORASI PERPUSTAKAAN

Program Khidmat Masyarakat PSAS @ SK. Sg. Judah (A), Pulau Carey 13

Program Khidmat Komuniti Bantu Tingkat Literasi Maklumat dan Kreativiti Murid 14

Kongsi Kepakaran Kepustakawanan dalam Program Kunjung Ilmu PSAS 16

KEMBARA ILMU

Seminar Kebangsaan Pembantu Pustakawan 2023 17

Lawatan Akreditasi ke Perpustakaan Kejuruteraan dan Senibina, UPM 17

LAWATAN

Lawatan Ke Perpustakaan Sultan Abdul Samad (Julai - November 2023) 18

RENCANA UMUM

"Proceed with Caution": Navigating AI Responsibly 19

Gangguan Seksual: Jangan Takut Untuk Laporkan! 20

Sayap Jiwa Merdeka 20

SENARAI PERUBAHAN STAF

SENARAI STAF BERSARA

NAMA	TARIKH BERSARA	GED
Puan Salina Abdul Aziz (Penolong Pustakawan Kanan)	18/7/2023	S32
Puan Azwana Ab Rahman (Timbalan Ketua Pustakawan)	1/9/2023	S52
Encik Azhar Abdul Rahman (Pembantu Pustakawan)	29/12/2023	S26

SENARAI STAF BAHARU

NAMA	GED
Encik Afandi Abdul Malek	S41
Encik Mohamad Syahrul Nizam Md Ishak	S41
Encik Muhammad Syazni Aiman Saad	S29
Encik Muhammad Farhan Afif Mohd Nazri	S19
Encik Muhammad Nur Arif Kamaruddin	S19

STAF DINAIKKAN PANGKAT

NAMA	GED DAHULU	GED BAHARU
Encik Mohd Badrul Hisham bin Basro	S19	S29

STAF BERTUKAR PTJ

NAMA	PTJ BAHARU	GED
Encik Hanis bin Johari	Institut Kajian Perladangan	N41

SIDANG PENGARANG

Penasihat
Cik Haslina Abu Seman @ Talib

Ketua Pengarang
Puan Nur Azleen Hasan

Penyunting
Puan Hazlindah Basiron
Puan Nursyafinaz Mohd Noh
Encik Muhammad Izhar Ruslan

Penulis
Staf PSAS

Grafik dan Susun Atur
Encik Mohd Izarudin Idris
Cik Suzaini Mohamad Kasim

Urusetia
Puan Asfalani Awang Ahmad
Puan Zaimah Saiful Yazan

MYLIBRARY BILANGAN 28

MyLibrary merupakan Berita Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS), Universiti Putra Malaysia (UPM). Penerbitan ini bertujuan menyampaikan informasi berkaitan perkhidmatan, kemudahan dan aktiviti di PSAS. Sila hantar sumbangan idea dan inspirasi kreatif anda bagi meningkatkan mutu penerbitan MyLibrary melalui saluran komunikasi berikut:

Ketua Editor MyLibrary
Bahagian Korporat dan Latihan Staf,
Perpustakaan
Sultan Abdul Samad,
Universiti Putra Malaysia,
43400 UPM Serdang, Selangor.

Tel.: 03-97698445 / 8440
Faks: 03-97694773

18th AUNILO MEETING MALAYSIA, 2023

Libraries of ASEAN University Network

"Co-Creating the Future of Libraries: Empowering Academic Librarians for Innovation and Impact"

Perpustakaan Sultan Abdul Samad, Universiti Putra Malaysia

UPM TUAN RUMAH MESYUARAT TAHUNAN AUNILO KE-18

Serdang, 1 Ogos 2023 – Universiti Putra Malaysia (UPM) menjadi tuan rumah mewakili Malaysia untuk Mesyuarat Tahunan AUNILO ke-18 yang telah berlangsung dari 1 hingga 3 Ogos 2023 yang lalu bagi membincangkan cadangan dan rancangan yang bernas bertujuan untuk meningkatkan kerjasama, inovasi dan impak dalam kalangan perpustakaan akademik di rantau ASEAN melalui laporan inisiatif dan perkembangan perpustakaan.

Mesyuarat pada kali ini bertemakan "Co-Creating The Future of Libraries: Empowering Academic Librarians for Innovation and Impact". Perhimpunan kali ini menampilkan penyertaan daripada pelbagai negara termasuk Brunei, Filipina, Indonesia, Malaysia, Singapura, Thailand, Kemboja dan Vietnam. Secara keseluruhannya, terdapat 24 wakil dari Perpustakaan Ahli AUNILO bersama tiga orang ahli Sekretariat AUN telah menghadiri mesyuarat ini. Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS) UPM dengan kerjasama Sekretariat AUNILO dari Filipina telah bekerjasama menguruskan mesyuarat tersebut.

Dua 'significant proposals' telah dikemukakan semasa mesyuarat AUNILO ke-18 iaitu:

- Cadangan untuk mewujudkan "Resource Sharing Network" dalam kalangan Ahli AUNILO.
- Cadangan pelaksanaan "Staff Mobility Program".

Mesyuarat ini juga telah mendedahkan "New Business Strategy Plan" untuk

AUNILO meliputi tempoh 2023-2026. Kunci utama yang ditampilkan termasuk :

- Impak teknologi digital dan AI.
- Kemampanan.
- Pendekatan pelbagai disiplin.
- Pemahaman yang lebih mendalam terhadap isu-isu di Asia Tenggara dalam kalangan pelajar.

Pelan ini bertujuan untuk memanfaatkan peluang sedia ada dengan penekanan khusus kepada "Open Science" dan "Open Educational Resources (OER)".

Mesyuarat Tahunan AUNILO ini juga telah membantu meningkatkan impak keterlihatan PSAS dan UPM ke peringkat antarabangsa. Ianya juga selaras dengan Matlamat 3 Pelan Strategik UPM 2021-2025 iaitu melestarikan ekosistem jaringan industri dan masyarakat.

Selain itu, bengkel dengan tema "Co-Creating the Future of Libraries: Empowering Academic Librarians for Innovation and Impact" telah disampaikan oleh Dr. Nor Edzan Che Nasir, Secretary and Member, IFLA Regional Division Committee Asia Oceania yang telah diadakan pada 3 Ogos 2023 bertempat di Bilik Terasma Perpustakaan Sultan Abdul Samad, UPM.

Bengkel ini dapat menyediakan platform untuk perbincangan mengenai status pemeraksanaan dalam AUNILO, proses pemeraksanaan dan strategi. Peserta berpeluang untuk melibatkan diri dengan pakar terkemuka dalam bidang tersebut,

mengambil bahagian dalam perbincangan dan belajar tentang faedah pemeraksanaan dan cara ia boleh memberi kesan positif kepada perpustakaan dan komuniti mereka.

Kesimpulan: Memajukan Perpustakaan dalam Landskap Akademik ASEAN.

Mesyuarat AUNILO ke-18 mendedahkan daya tahan, inovasi dan kerjasama yang mentakrifkan perpustakaan akademik di seluruh universiti ahli ASEAN. Memandangkan pendidikan tinggi terus berkembang, perpustakaan ini kekal berdedikasi untuk memperkasa pustakawan, memanfaatkan teknologi dan meningkatkan pengalaman pengguna. Tema mesyuarat iaitu "Co-Creating the Future of Libraries: Empowering Academic Librarians for Innovation and Impact" dicerminkan dalam laporan setiap wakil, menggariskan peranan penting perpustakaan dalam membentuk masa depan pendidikan dalam ASEAN. Pertemuan itu menjadi bukti komitmen berterusan pustakawan akademik dalam menerima perubahan, menggalakkan kerjasama dan memajukan matlamat akademik institusi mereka.

Sumber Rujukan : "18th AUNILO Meeting: Insights and Initiatives Propel Academic Library Collaboration" by AUN Programme Officer.

Oleh: Fatimah Zahrah @ Aishah Amran dan AJK Perhubungan Media AUNILO PSAS.

Delegasi Mesyuarat Tahunan AUNILO Ke-18.

Encik Mahbob Yusof, Ketua Pustakawan UPM bersama Dr. Vernon R. Totanes, Pengerusi Sekretariat AUNILO (tengah) dan Dr. Choltis Dhirathiti, Pengarah Eksekutif, ASEAN University Network (AUN).

PSAS JOHAN PERTANDINGAN KIBAR JALUR GEMILANG INTER-PTJ SEMPENA PROGRAM SEMARAK MERDEKA 2023 UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

Serdang, 31 Ogos 2023 – Perpustakaan Sultan Abdul Samad telah dinobatkan sebagai Johan Pertandingan Kibar Jalur Gemilang Inter-PTJ sempena Program Semarak Merdeka 2023, UPM anjuran Pusat Kebudayaan dan Kesenian Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah (PKSSAAS). Kejayaan ini telah diumumkan ketika malam Sambutan Ambang Merdeka ke-66 Universiti Putra Malaysia dan kumpulan bicara berirama telah dijemput untuk membuat persembahan pada malam itu. PSAS juga turut menerima Anugerah Khas Juri kategori Pngisian Program Terbaik. Terdahulu PSAS telah tersenarai diantara 15 pusat tanggungjawab terbaik daripada 31 penyertaan dalam Pertandingan Kibar Jalur Gemilang Inter-PTJ.

Penjurian Pertandingan Kibar Jalur Gemilang Inter-PTJ di PSAS telah diadakan pada 16 Ogos 2023. Para juri dan hadirin telah disajikan dengan tema persembahan 'Detik-Detik Kemerdekaan, yang berkonsepkan bicara berirama dan lakonan daripada staf-staf PSAS yang terlibat.

Selain daripada itu, prop pertandingan turut dibina bagi memeriahkan lagi suasana

kemerdekaan di perpustakaan. Prop pertandingan berupa replika kereta kebal, replika Jalur Gemilang dan replika menara berkembar Petronas ini terdiri daripada barangan yang boleh dikitar semula. Pembinaan replika kereta kebal yang diberi nama ACV 300 Adnan Tank telah diketuai oleh En. Mohd Akbar Farid Mahmood bersama 6 lagi staf PSAS dan telah mengambil masa selama 40 jam untuk disempurnakan. Antara barangan kitar semula yang telah digunakan adalah tayar, tong cat, tiub lukisan, tangki air, paip upvc dan kayu pallet. Manakala replika Jalur Gemilang telah diketuai oleh En. Shafarunizam Muhamad bersama 14 staf PSAS. Sebanyak 1708 penutup botol minuman telah digunakan dan mengambil masa selama 24 jam untuk disiapkan. Bagi replika menara berkembar Petronas, sebanyak 150 botol minuman telah digunakan dan mengambil masa selama 16 jam untuk disiapkan. Replika ini diketuai oleh En. Mohd Fahmi Sabrawi bersama-sama 7 staf PSAS.

Dalam masa yang sama, sambutan hari kebangsaan dimeriahkan lagi bersama warga PSAS. Pertandingan Mewarna Sempena Hari Merdeka telah diadakan pada 9 Ogos 2023 di

Bilik Rehat Perpustakaan. Seramai 28 orang staf telah mengambil bahagian dan para peserta perlu mewarna gambar yang telah disediakan selama 60 minit. Pemenang tempat pertama bagi pertandingan ini ialah En. Zulhilmi Zakaria, tempat kedua Pn. Norlela Mohd Yusof dan tempat ketiga Pn. Fazlin Shamsudin.

Seterusnya, Pertandingan Mencipta Logo & Kata-Kata Hari Kemerdekaan telah diadakan pada 7-11 Ogos 2023. Sebanyak 9 penyertaan telah diterima dari kalangan staf PSAS. Pemenang tempat pertama bagi pertandingan ini ialah En. Mohd Akbar Farid Mahmood, tempat kedua En. Mohd Fahmie Ahmad dan tempat ketiga Pn. Siti Noorhaniza Hamdan.

Diharap, kemeriahan sambutan hari kebangsaan ini dapat diteruskan lagi untuk memupuk rasa cinta kepada negara dan menghargai jasa pejuang-pejuang terdahulu.

Oleh: Norhazura Hamzah (Pustakawan Kanan, Bahagian Media, Arkib dan Pemuliharaan) mewakili Gerak Kerja Khas: Pertandingan Kibar Jalur Gemilang Inter PTJ.

Pasukan replika Jalur Gemilang

Pasukan replika kereta kebal

Pasukan replika Menara Berkembar Petronas

SAMBUTAN HARI ARKIB ANTARABANGSA PERINGKAT UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA 2023

Sekitar Majlis perasmian Hari Arkib Antarabangsa dan Sesi Bicara Pakar Kelestarian Rekod Elektronik Pemangkin Arkib Digital UPM.

Pameran bertemakan UPM Memory Lane 1931 – 1970 di Ruang Legar Aras 1, PSAS.

Sepanjang Program *History Hunt: The Journey Through History*.

Serdang, 9 Jun 2023 - Perpustakaan Sultan Abdul Samad sekali lagi telah meraikan sambutan Hari Arkib Antarabangsa pada 6 Jun hingga 9 Jun 2022 bertemakan UPM Memory Lane: 1931 – 1970 dengan pelbagai aktiviti menarik telah dijalankan.

Majlis perasmian Hari Arkib Antarabangsa kali ini telah disempurnakan oleh Timbalan Ketua Pengarah (Sektor Penyelidikan Dan Pengembangan) Arkib Negara Malaysia, Encik Mokhtaruddin Bin Lamsin. Majlis perasmian yang telah diadakan pada 9 Jun 2023 turut diserikan dengan sesi "Bicara Pakar: Kelestarian Rekod Elektronik Pemangkin Arkib Digital UPM" yang telah disampaikan oleh Ketua Seksyen Pengurusan Rekod Elektronik Arkib Negara Malaysia, Puan Hapiza Osman. Melalui perkongsian beliau, rekod elektronik (digital) adalah rekod yang diterima secara rasmi atau yang dikeluarkan oleh mana-mana pejabat awam yang dihasilkan secara digital (born digital) atau yang dihasilkan melalui proses pendigitalan (digitisation) malah diguna, diselenggara atau dicapai dengan menggunakan perkakasan elektronik. Perkara yang perlu diberi perhatian dalam pengurusan rekod elektronik ini meliputi aspek kitaran hayat rekod, kepentingan, piawaian, risiko rekod elektronik, pemeliharaan dan Pusat Pemulihan Bencana Rekod Elektronik.

Majlis turut meraikan pemenang-pemenang aktiviti *History Hunt: The Journey Through History* yang telah diadakan pada 7 Jun 2023 dari jam 8.30 pagi hingga 1.00 petang

di sekitar Kampus Serdang. Aktiviti ini telah mendapat sambutan yang sangat menggalakkan daripada warga kampus dengan penyertaan peserta seramai 31 orang yang terdiri daripada staf dan pelajar UPM. Sebelum bersurai, para tetamu telah melawat ke pameran bertemakan UPM Memory Lane: 1931 – 1970 di Ruang Legar Aras 1, PSAS. Berikut merupakan senarai pemenang:

1. Tempat pertama: Kumpulan Bursar Hadiah: Wang tunai RM125 beserta hamper keriang
2. Tempat kedua: Kumpulan Gadis Seksi Hadiah: Wang tunai RM100 beserta hamper keriang
3. Tempat ketiga: Kumpulan Asbestos Hadiah: Wang tunai RM70 beserta hamper keriang

Pelbagai aktiviti telah berlangsung sepanjang sambutan Hari Arkib Antarabangsa, antaranya; Tayangan Wayang Pacak, Hari Konsultasi Kempen Derma Bahan, Taklimat Document Digital Management System (DDMS) dengan kerjasama Pejabat Pendaftar UPM dan Bengkel Membaiki Buku Rosak.

Tayangan Wayang Pacak telah memainkan filem *Adiwiraku*, *Air Force The Movie - Selagi Bernyawa* dan *Orang Itu: The Best Journey Takes You Home* dan berjaya mendapat sambutan yang menggalakkan dari kalangan pelajar dan staf UPM. Melalui tayangan ini, peserta dapat meningkatkan jati diri kenegaraan di samping memperkasakan lagi perpaduan rakyat Malaysia dengan

memperoleh semangat dan nilai patriotisme yang tinggi melalui tontonan filem berinspirasi seperti ini.

Bengkel Membaiki Buku Rosak telah mendapat sambutan hangat daripada organisasi luar seperti Universiti Teknologi Sarawak, Perpustakaan Laman Hikmah UteM, Perpustakaan Tunku Tun Aminah UTHM dan lain-lain lagi. Bengkel telah diadakan pada 16 Jun 2023 dan seramai 16 peserta telah menghadiri bengkel yang diadakan dari 8.30 pagi hingga 4.30 petang. Peserta bengkel telah didedahkan dengan teori dan latihan amali bagi teknik membaiki buku rosak yang dibimbing oleh fasilitator berkemahiran.

Menurut Pengerusi Jawatankuasa Hari Arkib Antarabangsa UPM, Puan Salmah Abdullah sambutan Hari Arkib Antarabangsa ini telah mencapai objektif yang diharapkan iaitu menonjolkan kepelbagaian bahan arkib dan meningkatkan keterlihatan peranan arkib secara meluas. Diharap program seumpama ini dapat dilaksanakan secara berterusan sebagai inisiatif perpustakaan selaku penyedia maklumat terkini kepada warga universiti dan umum.

Oleh: Norhazura Hamzah (Pustakawan Kanan, Bahagian Media, Arkib dan Pemeliharaan) dan Norfaezah Khomsan (Pustakawan Kanan, Bahagian Korporat dan Latihan Staf).

Sesi bergambar peserta bengkel

BENKEL MEMBACA TULISAN JAWI LAMA DALAM MANUSKRIP MELAYU DAN NASKHAH JAWI

Manuskrip Melayu lama merupakan khazanah warisan ilmu dan budaya kita yang mengandungi teks agama, kesusasteraan, sejarah, ilmu perubatan dan undang-undang yang ditulis dalam skrip Jawi, bermula dari abad ke-17 hingga akhir abad ke-19. Khazanah ini harus dihargai dan dipelihara supaya kita dapat memahami pemikiran dan perasaan leluhur kita dan mengutip manfaat daripada kebijaksanaan mereka. Bagaimanapun, tidak ramai generasi kini yang mampu membaca dan mengambil manfaat dari manuskrip lama ini kerana ianya bertulis tangan menggunakan tulisan jawi yang arkaik (kuno/tidak lazim digunakan lagi) sifatnya. Menyedari hakikat ini, satu bengkel membaca tulisan Jawi lama dalam manuskrip Melayu dan naskhah jawi lama telah dianjurkan oleh Perpustakaan Universiti Malaya (UM) pada 9 hingga 10 Ogos 2023 untuk memberi pendedahan mengenai teknik membaca tulisan Jawi lama. Bengkel ini dihadiri seramai 24 orang peserta dari pelbagai agensi termasuk 2 orang pustakawan dari Perpustakaan Sultan Abdul Samad, UPM iaitu Puan Rusniah Sayuti dan Puan Fatimah Abdul Latiff.

Bengkel yang berlangsung selama dua hari ini dikendalikan oleh seorang pakar filologi dan etnografi budaya iaitu Encik Wan Mohd Dasuki Wan Hasbullah. Bengkel ini memberi pendedahan berkaitan manuskrip Melayu dan teks cetak lama termasuk teknik membaca

teks tulisan tangan, jenis dan bentuk tulisan jawi dan beberapa ciri fizikal tulisan jawi lama serta isu dan masalah dalam pembacaan teks bertulis tangan. Di samping itu, ia juga menerangkan kaedah transliterasi teks jawi, iaitu teknik mengalih huruf jawi ke huruf rumi menggunakan sistem transliterasi huruf kaedah Dewan Bahasa dan Pustaka. Peserta bengkel turut menjalani sesi latihan pembacaan teks jawi menggunakan salinan manuskrip Melayu lama dan latihan transliterasi dan dokumentasi bahan teks secara individu dan berkumpulan. Peserta juga berpeluang melawat Pusat Penyimpanan Manuskrip Melayu Koleksi Perpustakaan UM.

Kesimpulannya, bengkel ini telah berjaya mempertingkatkan kemahiran membaca tulisan jawi lama di kalangan peserta, serta dalam masa sama turut memupuk kesedaran tentang perlunya usaha pemeliharaan dan penerokaan Manuskrip Melayu Lama yang menjadi akar budaya yang membentuk identiti rakyat Malaysia hari ini.

Oleh: Fatimah Abdul Latiff (Pustakawan Kanan, Bahagian Pembangunan Koleksi) dan Rusniah Sayuti (Ketua Bahagian Sumber Pertanian Malaysia).

Salah satu contoh manuskrip melayu yang dipegang dengan teliti.

Encik Wan Mohd Dasuki Wan Hasbullah selaku penceramah bengkel sedang memberikan huraian berkenaan manuskrip Melayu dan naskah jawi.

>> AKTIVITI PERPUSTAKAAN

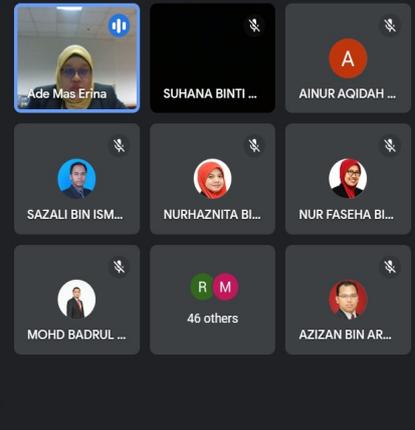
PERBANDINGAN KPAS 1998 & KPAS 2022

KPAS 1998

- Rujukan manual/rangka kerja: *Framework for the Development of Environment Statistics (FDES), United Nations 1984 (Malaysia 1998)*.
- Ringkasan penemuan mengikut lima (5) bab berdasarkan FDES 1984 iaitu:
  - Bab 1 - Udara/Atmosfera
  - Bab 2 - Alam Sekitar Air/Akuatik: Darat
  - Bab 3 - Alam Sekitar Air/Akuatik: Marin
  - Bab 4 - Alam Sekitar Tanah/Terestrial
  - Bab 5 - Alam Sekitar Bandar/Penempatan Penduduk
- Bilangan jadual : 91

KPAS 2022

- Rujukan manual/rangka kerja: *Framework for the Development of Environment Statistics (FDES), United Nations 2013 (mulai 2018)*.
- Ringkasan penemuan mengikut enam (6) komponen berdasarkan FDES 2013 iaitu:
  - Komponen 1 - Keadaan dan Kualiti Alam Sekitar
  - Komponen 2 - Sumber Alam Sekitar dan Kegunaannya
  - Komponen 3 - Sisa
  - Komponen 4 - Kajian Ekstrem dan Bencana
  - Komponen 5 - Penempatan Penduduk dan Kesihatan Persekitaran
  - Komponen 6 - Pengurusan dan Perlindungan Alam Sekitar
- Bilangan jadual : 168

BICARA STATISTIK: ANALISIS DATA PERSEKITARAN DAN KELESTARIAN ALAM

Serdang, 14 Julai 2023 - Bahagian Perkhidmatan Penyelidikan, PSAS telah menganjurkan Program Bicara Statistik: Analisis Data Persekitaran dan Kelestarian Alam. Ceramah ini merupakan kali pertama diadakan selepas negara melalui Perintah Kawalan Pergerakan selama 2 tahun.

Pada program Bicara Statistik kali ini ianya telah disampaikan oleh Puan Latiffah Mohamed Shah, Penolong Pengarah Kanan, Jabatan Statistik Malaysia. Ianya telah diadakan secara atas talian dan mendapat sambutan yang baik dari kalangan para pelajar, warga Perpustakaan Sultan Abdul Samad, pensyarah dari Fakulti Perhutanan dan Alam Sekitar dan juga dari Sekolah Perniagaan dan Ekonomi.

Penceramah telah memulakan ceramah dengan memperkenalkan peranan Jabatan Statistik Malaysia. Jabatan ini dipertanggungjawabkan

untuk memungut, mentafsir serta menyebarkan perangkaan mengikut ketepatan masa dan yang terkini. Bagi mengupas tema program ini, beliau telah menerangkan dengan jelas survei perbelanjaan perlindungan alam sekitar, perbelanjaan mengikut negeri dan juga mengikut sektor yang telah dibuat oleh Jabatan Statistik Malaysia.

Di samping itu, kaedah pencarian statistik di dalam Portal Jabatan Statistik Malaysia ini juga turut ditunjukkan di dalam sesi ini. Beberapa soalan dari peserta yang ada turut bertanyakan soalan kepada penceramah pada sesi yang ada selepas ceramah disampaikan.

Oleh: Azizan Arshad (Pustakawan Kanan, Bahagian Perkhidmatan Penyelidikan dan Maklumat).

Webinar on
WRITING YOUR THESIS AND MANAGE YOUR ARTICLE EFFICIENTLY

Speaker
Dr. Othman Talib
Former Senior Lecturer
Faculty Educational Studies
Universiti Putra Malaysia

Registration and Payment:
Puan Asfahani Awang Ahmad | Puan Zahrah Saiful Yazan
@0397694766 | @coursestg@upm.edu.my

Registration QR Code | Link
<https://forms.gle/CjoxNjh6sdoZVGE8>

REGISTER NOW

Registration Deadline
8th August 2023 (Tuesday)

Serdang, 28 Ogos 2023 - Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS), Universiti Putra Malaysia (UPM) sekali lagi telah menganjurkan webinar bertajuk "Writing Your Thesis and Manage Your Articles Efficiently" yang diadakan pada 16hb Ogos 2023 menerusi aplikasi Google Meet. Webinar yang berlangsung selama dari jam 9 hingga 4.30 petang itu telah dihadiri oleh peserta yang terdiri daripada pelajar siswazah, pensyarah, penyelidik dari dalam dan luar UPM.

Dr Othman Talib, bekas Pensyarah Kanan dari Fakulti Pengajian Pendidikan, UPM dan kini merupakan pesara UPM telah dijemput sebagai penceramah untuk mengendalikan webinar ini. Semasa bengkel tersebut berlangsung, para peserta telah diberi panduan dan kaedah tentang penggunaan perisian Microsoft Words dan Mendeley yang berkesan untuk penulisan tesis; terutama semasa proses menyediakan kajian literatur. Peserta juga diterangkan tentang penggunaan teknologi AI yang sangat membantu dalam penghasilan bahan kajian.

Kesemua 13 peserta yang mengambil bahagian itu dilihat sangat positif dan teruja dengan hasil pembelajaran pada hari itu. Hampir kesemua peserta menandakan setuju pada borang maklum balas dan ingin mengambil bahagian pada sesi yang akan datang.

Oleh: Muhammad Izhar Ruslan
(Pustakawan, Bahagian Korporat dan Latihan Staf).

Webinar
"WRITING YOUR THESIS AND MANAGE YOUR ARTICLES EFFICIENTLY"

Speaker
Dr. Othman Talib
Former Senior Lecturer
Faculty Educational Studies
Universiti Putra Malaysia

Registration and Payment:
Puan Asfahani Awang Ahmad | Puan Zahrah Saiful Yazan
@0397694766 | @coursestg@upm.edu.my

Registration QR Code | Link
<https://forms.gle/CjoxNjh6sdoZVGE8>

REGISTER NOW

Registration Deadline
8th August 2023 (Tuesday)

**BENKEL MEDIA SOSIAL:
 ASAS PEMBANGUNAN
 KANDUNGAN**
Media Sosial

TARIKH: **14 September 2023**
 (Khamis)
 MASA: **9.00 pagi – 4.30 petang**
 TEMPAT: **Bilik Termasa,
 Perpustakaan
 Sultan Abdul Samad,
 Universiti Putra Malaysia.**

PENDAFTARAN:

<https://forms.gle/x4rkYMdJcxPvCoIF7>

PENCERAMAH
**Azrul Affandi
 Sobry**
 "1.3 JUTA PENGIKUT
 DI TIKTOK!"

Serdang, 14 September 2023 - Bengkel Media Sosial: Asas Pembangunan Media Sosial merupakan bengkel anjuran Perpustakaan Sultan Abdul Samad yang telah menghimpunkan seramai 25 orang peserta dari dalam dan luar Universiti Putra Malaysia.

"Bukan mudah untuk menjadi seorang content creator yang benar-benar memberi impak di dalam dunia media sosial masa kini. Bengkel ini telah memberi cetusan idea dalam penggunaan teknik dan niche yang sebenar sebagai seorang content creator", ujar Puan Farhana Abdullah, salah seorang peserta bengkel.

Encik Azrul Affandi yang merupakan seorang mempengaruhi media sosial telah berjaya menupakan hati semua peserta dengan perkongsian ilmu dan juga pengalaman beliau sebelum dan selepas bergelar mempengaruhi media sosial. "Kerjaya, hobi dan apa yang ada sekeliling anda merupakan perkara yang paling mudah untuk anda menjana idea dalam pemilihan niche kandungan media sosial"

kelas Azrul Affandi yang berjaya mengumpul 1.3 juta pengikut di aplikasi TikTok miliknya.

Selain itu, peserta juga didedahkan dengan panduan teknikal platform media sosial dan tips-tips berkaitan yang boleh menaikkan bilangan pengikut. Acara penutup bengkel tersebut diakhiri dengan acara penyampaian cenderahati kepada penceramah bengkel yang disampaikan oleh Puan Nur Azleen Hasan, Ketua Bahagian Korporat dan Latihan Staf, Perpustakaan Sultan Abdul Samad, dan seterusnya sesi bergambar bersama para peserta bengkel.

Secara keseluruhannya, para peserta amat berpuas hati dengan penganjuran bengkel media sosial ini dan rata-rata peserta menantikan sambungan siri bengkel pada masa akan datang.

Oleh: Muhammad Izhar Ruslan (Pustakawan, Bahagian Korporat dan Latihan Staf).

Sesi pembukaan bengkel oleh Encik Azrul Affandi menceritakan pengalaman beliau sebelum bergelar mempengaruhi media sosial.

Encik Azrul Affandi sedang memberi penjelasan dua maklumat penting iaitu hard sell dan soft sell.

Peserta bengkel yang tekun mendengar penerangan daripada Encik Azrul Affandi.

Sesi fotografi kenangan bersama peserta bengkel.

>> AKTIVITI PERPUSTAKAAN

Program E-Resources Awareness: **YOUR FYP PREPARATION**

17-21 JULAI 2023 | 9.00 PAGI – 3.30 PETANG

17,18, 20 Julai 2023

(Bahasa Pengantar: Bahasa Melayu)

21 Julai 2023

(Bahasa pengantar: Bahasa Inggeris)

Platform Kelas: Google Meet

Merit, Hadiah Istimewa dan Sijil Penyertaan disediakan

Pautan Pendaftaran:

bit.ly/fypupm

UPM UNDERGRADUATES STUDENTS GAIN VALUABLE SKILLS THROUGH THE ONLINE PROGRAM: E-RESOURCES AWARENESS PROGRAM FOR FYP PREPARATION

Perpustakaan Sultan Abdul Samad, (PSAS) offered an enriching online program, "E-Resources Awareness: Your FYP Preparation," aimed at equipping all undergraduate students with essential research and academic skills. The program featured modules on Information Search Strategies, Mendeley, and Word Formatting.

Scheduled from 17th to 20th July 2023, the program was designed to cater to different faculties, with each faculty assigned to specific dates. The sessions were conducted from 8:30 am to 3:30 pm, offering comprehensive coverage of the course material.

The language of instruction for most of the program was in Bahasa Melayu, allowing students to grasp the concepts effectively. However, on 21st July 2023, a special session was open to students from all faculties, with the instruction medium in the English language, providing a diverse learning experience.

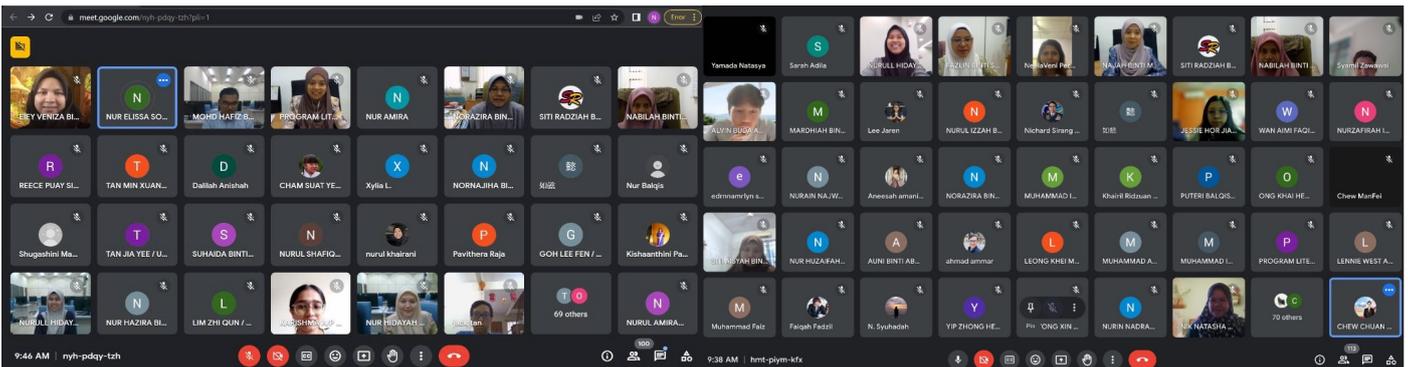
The program offers knowledge enrichment and a fun learning experience, as participants stand a chance to win special prizes through the exciting "Kahoot Quiz." At the end of the program, all attendees received a well-deserved Certificate of Participation, recognizing their commitment to enhancing their academic skills.

PSAS is committed to empowering its students and ensuring they have the necessary skills and knowledge to excel in their academic endeavors. The "E-Resources Awareness" program is part of the university's efforts to equip undergraduates with the tools needed to excel in their research and Final Year Project (FYP) preparation.

This innovative online initiative aims to foster a strong research culture among students, enhancing their capacity to access and utilize digital resources effectively. By mastering Information Search Strategies, Mendeley, and Word Formatting, UPM students will be better prepared to tackle complex research challenges and contribute significantly to their respective fields.

The university urges all eligible students to seize this golden opportunity and participate in this transformative learning experience. Improve your research skills, collaborate with fellow students, and prepare for a successful academic journey.

By: Liza Ab Llah (Pustakawan Kanan, Bahagian Rujukan).

Among the participants who attended the program online.

Participants attended the sessions physically.

21 August 2023 - The Research and Information Services Division, PSAS, in collaboration with Elsevier, a prominent name in the world of academic and research solutions, organized a highly informative and engaging webinar on August 21, 2023. The webinar titled, "Uncover Details around Research Data Management", aimed to shed light on the critical aspects of managing research data in today's academic landscape. The webinar was facilitated by Priyanka Chatterjee, Software Solution Sales Manager at Elsevier. Ms. Chatterjee brought her extensive knowledge and experience to the table, and made the content accessible and insightful for the audience. Her expertise in research data management was evident in the depth and clarity of the presentation.

The webinar covered a wide range of topics, including:

- **Benefits and Challenges of Research Data Management:** The session began with an exploration of the benefits and challenges associated with managing research data. Participants gained insights into the value of effective data management in the research process.
- **How Can Open Data Help Researchers:** This segment explored the concept of open data and its role in helping researchers. The discussion focused on the benefits of open access to data for scientific work.
- **Why is it Necessary to Share Research Data:** The importance of data sharing was highlighted and how sharing research data can improve transparency, reproducibility, and the overall quality of research.
- **Why Data Sharing is Important:** Speakers further elaborated on the topic and discussed the importance of data sharing to foster collaboration, promote innovation, and accelerate scientific progress.
- **Use Case Discussion:** The webinar included practical use cases that allowed participants to understand real-world applications of research data management and sharing.

The webinar provided participants with a deeper understanding of the critical role that research data management plays in the scientific community. By exploring the benefits of effective data management and the importance of data sharing, participants gained practical insights that they can implement in their research endeavors.

By: *Research and Information Services Division, PSAS.*

OPEN SCIENCE WEBINAR: UNCOVER DETAILS AROUND RESEARCH DATA MANAGEMENT

TOPIC : Uncover Details around Research Data Management

Date: 21st August 2023, Monday

Time: 2:30pm – 4:30pm | Kuala Lumpur

Location: Online, via Zoom

Agenda:

- Benefits and Challenges of research data management
- How can Open Data Help Researchers
- Why is it Necessary to Share Research Data
- Why Data Sharing is Important
- Use case Discussion

Priyanka Chatterjee
Software Solution Sales Manager,
Elsevier

Registration Link :

Representatives of the Research and Information Services Division, PSAS, attended the forum

MOSP: ROADSHOW AT UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

Serdang, 18 July 2023 - The Research and Information Services Division, PSAS, was invited by the Malaysia Open Science Platform (MOSP) to exhibit at the National Sensor Technology Forum 2023. This event was held on 18 July 2023, from 9:00 am to 5:00 pm, at the Rashdan Baba Auditorium, located at the Office of the Deputy Vice-Chancellor, UPM. YBhg Datuk Ts Dr Aminuddin Hassim, Secretary General of the Ministry of Science, Technology, and Innovation, visited the exhibition before launching the forum.

UPM's commitment in promoting open science initiatives was the focus of this exhibition. The main objective was to encourage researchers to actively share their research data through the Research Data Repository, accessible at <http://putrarepo.upm.edu.my/action.do>.

Open science is recognized as a driving force for collaboration, innovation, and progress in the scientific community. By sharing research data, researchers can:

- **Foster Collaboration:** Open science promotes collaboration among researchers, leading to innovative solutions and discoveries.
- **Increase Visibility:** Sharing research data benefits the scientific community and enhances the visibility and impact of research.
- **Accelerate Progress:** Open science accelerates the pace of scientific discovery by making data accessible to all.

By: *Research and Information Services Division, PSAS.*

Oleh: Siti Noorhaniza Hamdan (Pustakawan Kanan, Bahagian Media, Arkib dan Pemuliharaan) dan Morni Yati Ibrahim (Timbalan Ketua Pustakawan Kanan, Pejabat Ketua Pustakawan)

Podcast SARANA MEDIA TREND TERKINI

Podcast atau audio siar merupakan saluran komunikasi untuk memperoleh informasi yang telah mendapat perhatian ramai pada masa kini. Podcast adalah audio digital yang dihasilkan dalam bentuk rakaman di mana kita akan mendengar ada orang bercakap dan menceritakan tentang sesuatu. Menurut Oxford Learner's Dictionaries, "podcast is a digital audio file that can be taken from the internet and played on a computer or a device that you can carry with you".

Perkataan podcast berasal daripada gabungan kata ipod dan broadcast.. Podcast dihasilkan sama ada dalam bentuk siri perbincangan, ulasan, puisi, muzik, buku audio, berita atau dokumentari. Podcast bersifat lebih fleksibel yang boleh didengari pada bila-bila masa dan di mana-mana jua. Podcast boleh diakses dengan membuka aplikasi podcast yang berkaitan terlebih dahulu, diikuti dengan pencarian tajuk podcast yang dikehendaki dan seterusnya pemilihan topik yang dicari.

Kelebihan podcast adalah rakamannya lebih ringkas dan padat dengan kandungan yang lebih bermiliah, lebih santai dan melibatkan banyak interaksi dengan pendengar. Podcaster pula perlu lebih kreatif dari segi penyampaian dan pengolahan idea agar ianya menarik untuk didengari oleh masyarakat.

Podcast pertama kali muncul pada awal tahun 2000-an. Kemudian, pada tahun 2003, Dave Winer, telah mencipta format RSS 2.0 yang membolehkan audio dimuatnaik dan diakses secara automatik dan mudah. Pada tahun 2004, Adam Curry bersama Dave Slusher telah melancarkan program "Daily Source Code" di mana program ini dianggap sebagai podcast pertama yang

mencetuskan populariti podcast.

Sejak kebelakangan ini, perkembangan platform dan aplikasi podcast yang lebih interaktif dan mesra pengguna, seperti Spotify, Google Podcasts, dan Pocket Casts, telah meningkatkan lagi penggunaan podcast dalam kalangan masyarakat. Pengamal media, selebriti, dan individu mulai melihat podcast sebagai platform yang berpotensi untuk memberi idea, informasi dan hiburan kepada pendengar.

Antara podcast yang popular di Malaysia dengan hosting terbaik adalah Start Buzzsprout Podcast Website, RSS.com, Start Libsyn dan Podcast Website.

Program podcast Siri Pertama di Perpustakaan Sultan Abdul Samad adalah Siri Podcast Perpustakaan bersama Penyelidik UPM yang telah diterbitkan di laman Youtube UPM Library pada 25 Ogos 2023. Rakaman siri podcast ini merupakan kerjasama di antara Bahagian Media, Arkib dan Pemuliharaan dan Bahagian Sistem dan Teknologi Maklumat. Siri podcast ini merupakan platform bagi para penyelidik UPM untuk mengupas topik penyelidikan dengan penyampaian yang santai untuk didengari dan difahami oleh masyarakat awam.

Tetamu jemputan pertama siri podcast ini merupakan seorang pegawai akademik dari Fakulti Rekabentuk dan Senibina iaitu Prof.Ts.Dr. Khairul Aidil Azlin Abd. Rahman yang merupakan pakar dalam bidang rekabentuk industri. Siri podcast bersama beliau yang bertajuk Pertanian Bandar & Inspirasi Reka Bentuk Industri boleh ditonton di laman Youtube UPM Library di url <https://www.youtube.com/watch?v=Bh4M88xFOEM>.

Prof. Ts. Dr. Khairul Aidil Azlin Abd. Rahman semasa sesi podcast.

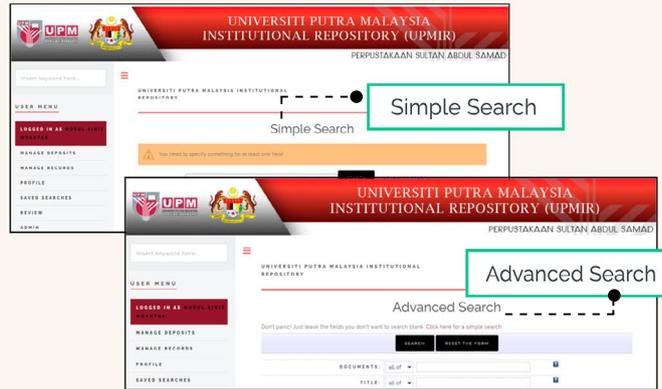
UPM IR: BROWSING INFORMATION

Universiti Putra Malaysia Institutional Repository is an online digital archive that serves as a central collection and storage of scientific information and research at the Universiti Putra Malaysia. Currently, the collections deposited in the IR consists of Master and PhD theses, Master and PhD Project Report, Journal Articles, Journals and Bulletins, Conference Papers, Books, Book Chapters, Monographs, UPM News, Articles from Newspapers, Patents and Inaugural Lectures.

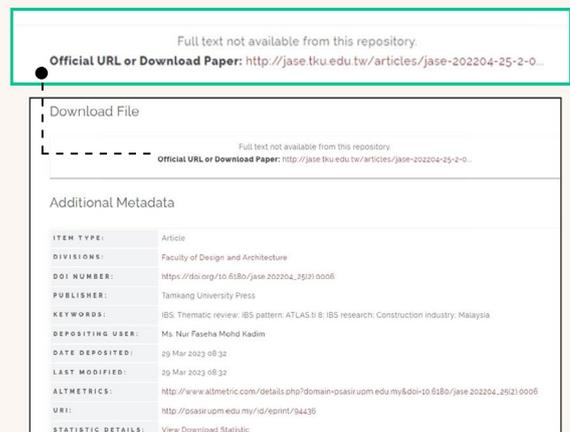
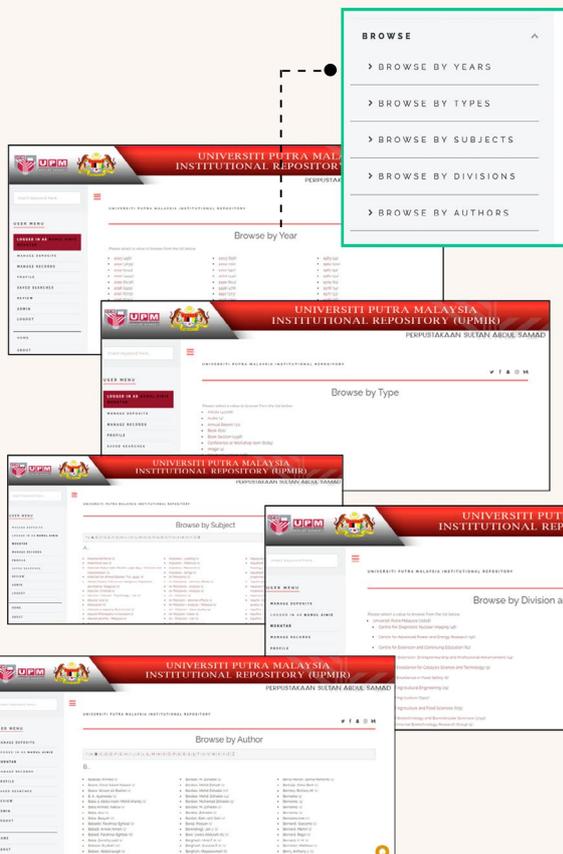
ITEM TYPE

1. Article
2. Conference paper
3. Theses
4. Project paper
5. Newspaper etc.

Searching Type

1. Simple search
2. Advanced search

Download File

1. Official URL
2. Download paper

Browse

1. Years
2. Types
3. Subjects
4. Divisions
5. Authors

Oleh: Nurul Ainie Mokhtar, Nuraida Ibrahim, Mohamad Jefri Mohamed Fauzi
(Pustakawan Kanan, Bahagian Pengurusan Sumber Digital)

>> KOLABORASI PERPUSTAKAAN

Aktiviti bersama pelajar.

Para pegawai PSAS UPM telah disambut dengan persembahan tarian oleh para murid dari suku asli Mah Meri SK Sg Judah (A).

PROGRAM KHIDMAT MASYARAKAT PSAS @SK SG JUDAH (A), PULAU CAREY

Kuala Langat, 19 September 2023 – Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS), Universiti Putra Malaysia pada julung kalinya telah melaksanakan Program Jaringan Komuniti bertempat di SK Sg Judah (A) yang melibatkan 22 kakitangan PSAS, 70 orang pelajar dan 12 orang guru sekolah.

Program tersebut telah dirasmikan oleh Timbalan Ketua Pustakawan Kanan (Perkhidmatan), Puan Morni Yati Ibrahim dengan dihadiri oleh Guru Besar SK Sg Judah (A), Encik Samsul Fadilah bin Asmara serta barisan guru yang lain.

Objektif program CSR ini diadakan adalah untuk memperkasakan peranan PSAS dan mewujudkan kesedaran serta tanggungjawab sosial di kalangan warga UPM bagi membantu masyarakat setempat secara sukarela. Jalinan kolaborasi antara PSAS dan sekolah diharapkan dapat memenuhi ekspektasi dalam mempertingkatkan keterlihatan peranan Pustakawan dan penguasaan kemahiran 3M di kalangan pelajar.

Program yang berteraskan kepada aspek pendidikan ini telah dipenuhi dengan pelbagai aktiviti iaitu Aktiviti bersama Pelajar, Aktiviti Keceriaan Pusat Sumber Sekolah dan Sesi Perkongsian Maklumat Bersama Guru.

Bagi aktiviti bersama pelajar iaitu Aktiviti Play & Learn dijalankan bertujuan untuk mencapai matlamat 3M iaitu Membaca, Mengira dan Menulis selaras dengan matlamat dan tujuan program iaitu memberi penekanan kepada aspek Pendidikan di kalangan para pelajar sekolah.

Selain itu, pelaksanaan Aktiviti Keceriaan Pusat Sumber Sekolah melibatkan penambahan koleksi bacaan dan penyusunan semula bahan bacaan selaras dengan fungsinya sebagai gedung ilmu dan sumber rujukan murid-murid di sekolah. Aktiviti berakhir dengan sesi perkongsian ilmu bersama guru. Sesi ini memfokuskan kepada Program Nilam Sekolah yang akan memudahkan perekodan dan pemantauan aktiviti bacaan murid secara atas talian.

Program ini mendapat sambutan dan maklumbalas positif daripada pihak sekolah. Kerjasama ini akan diteruskan pada masa akan datang demi mencapai matlamat kedua belah pihak.

Oleh: Khairil Ridzuan Khahirullah (Pustakawan Kanan, Perpustakaan Perubatan Veterinar), Akiza Roswati Abdullah (Pustakawan Kanan, Perpustakaan Perubatan dan Sains Kesihatan), Liza Ab Llah (Pustakawan Kanan, Bahagian Rujukan).

Aktiviti Play and Learn yang dikelola oleh Encik Mohd Akbar.

Penyusunan bahan bacaan bersama Pengawas Pusat Sumber.

Sesi Perkongsian Ilmu mengenai pembangunan e-Nilam bersama dengan guru-guru SK Sg Judah (A).

Bergambar kenangan bersama dengan guru-guru SK Sg Judah (A).

PERPUSTAKAAN
SULTAN ABDUL SAMAD
SULTAN ABDUL SAMAD LIBRARY
فرۆستاکان سلطان عبدالصمد

BENGKEL ASAS PENGURUSAN PUSAT SUMBER SEKOLAH DAN SESI INTERAKTIF PERKONGSIAN ILMU SEMPENA MINGGU PUSAT SUMBER, SEKOLAH ABDUL RAZAK, SEREMBAN 15HB OGOS 2023

Program Khidmat Komuniti bantu tingkat literasi maklumat dan kreativiti murid

Serdang, 22 Ogos 2023 - Pada tahun ini, genap lima tahun Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS) mengadakan program khidmat komuniti dengan Sekolah Dato' Abdul Razak (SDAR), Negeri Sembilan sejak tahun 2019. Sepanjang lima tahun, pelbagai aktiviti telah diadakan di bagi meningkatkan literasi maklumat, motivasi dan kreativiti dalam kalangan murid-murid SDAR.

"Program khidmat komuniti dengan pihak SDAR selaras dengan Pelan Strategik UPM 2021-2025 iaitu melestarian ekosistem jaringan industri dan masyarakat dengan memberi sumbangan bermakna kepada komuniti melalui aktiviti perkongsian ilmu seperti bengkel, lawatan dan sesi interaktif bersama murid-murid dan guru-guru SDAR", kata Penasihat Program Perkembangan Komuniti PSAS, Cik Haslina Abu Seman dalam Majlis Pembukaan Program Khidmat Komuniti di UPM.

Manakala, pihak SDAR juga amat berterima kasih dengan program yang diadakan, Guru Perpustakaan dan Media SDAR, Puan Zalita

Binti Md Lassim berkata, "Murid-murid SDAR sangat bertuah pada hari ini kerana diberi peluang melawat universiti walaupun masih di bangku sekolah, dan berharap semua murid memanfaatkan peluang yang diperolehi sepanjang berada di UPM".

Tambah beliau lagi, "Sebagai sebuah Sekolah Berprestasi Tinggi, PSAS dianggap sebagai "Rakan Strategik" oleh pihak SDAR yang mampu membantu memacu kecemerlangan murid-murid melalui aktiviti perkongsian ilmu yang diadakan khusus kepada murid-murid SDAR", kata beliau.

Pengerusi Program Khidmat Komuniti SDAR, Encik Muizzudin Kaspol, berkata kejayaan program pada kali ini merupakan hasil usaha dan komitmen bersepadu daripada semua ahli jawatankuasa, "Program dirancang sejak awal tahun dan beberapa siri perjumpaan diadakan bagi membincangkan modul aktiviti keilmuan yang interaktif dan bersesuaian dengan murid-murid", kata beliau.

Selain aktiviti yang diadakan oleh ahli

jawatankuasa, pihak PSAS juga mengadakan kerjasama dengan Pusat Pembangunan Maklumat dan Komunikasi (iDEC) dan Fakulti Bahasa Moden dan Komunikasi (FBMK). Muizzudin Kaspol berkata, "Sinergi dengan dua buah Pusat Tanggungjawab ini memberi nilai tambah kepada program khidmat komuniti yang dianjurkan oleh pihak PSAS".

Jelas beliau lagi, " Dua orang Pegawai Teknologi Maklumat daripada Pusat Pembangunan Maklumat dan Komunikasi (iDEC), UPM dijemput sebagai fasilitator bagi mengendalikan "Bengkel Asas Aplikasi Canva" dan pihak FBMK sudi menerima lawatan daripada murid SDAR ke Muzium Seni Warisan Melayu, UPM", katanya.

Oleh: Mohd Dasuki Sahak (Pustakawan Kanan, Pejabat Ketua Pustakawan) dan Muizzudin Kaspol (Ketua Bahagian Sistem dan Teknologi Maklumat).

Program Khidmat Komuniti Di SDAR

Seramai 15 orang pegawai PSAS telah mengunjungi SDAR bagi mengadakan "Bengkel Asas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah" dan "Sesi Interaktif Literasi Maklumat" pada 15hb Ogos 2023 yang lalu, sempena dengan pelancaran Minggu Pusat Sumber SDAR.

Bengkel Asas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah disertai oleh pengawas pusat sumber SDAR bagi mempelajari asas menguruskan bahan perpustakaan yang merangkumi topik pengkelasan, pengkatalogan dan

nombor panggilan. Manakala program Sesi Interaktif Literasi Maklumat yang disertai oleh semua murid tingkatan tiga, berjumlah seramai 163 orang. Murid dibahagikan kepada lapan kumpulan mengikut nama rumah sunan dan pengetahuan murid mengenai kemerdekaan, Perpustakaan Tun Husin On, SDAR dan maklumat sejarah SDAR diuji dengan kuiz secara spontan dan permainan explorace.

Pengawas-Pengawas Pusat Sumber sedang mengikuti Bengkel Asas Pengurusan Pusat Sumber Sekolah.

Pihak Jawatankuasa sempat mengadakan gotong royong ringkas menceriakan ruang bacaan pusat sumber.

Suasana Meriah Sesi Interaktif Literasi Maklumat yang disertai oleh murid-murid tingkatan tiga.

Penyampaian hadiah kepada pemenang Sesi Interaktif Literasi Maklumat.

Program Khidmat Komuniti Di UPM pada 22^{hb} Ogos 2023

Sedang, 22 Ogos 2023 - Seramai 30 orang murid dan empat guru pengiring SDAR hadir melawat ke UPM sebagai lawatan balas. Terdapat tiga program utama yang diadakan oleh pihak PSAS iaitu Bengkel Asas Aplikasi Canva, Sesi Interaktif Lawatan Berpandu dan Sesi Lawatan Sambil Belajar ke Muzium Seni Warisan Melayu.

Bagi Bengkel Asas Aplikasi Canva, murid dan guru pengiring mempelajari kaedah asas menggunakan Aplikasi Canva bagi menghasilkan poster, banting, risalah dan slaid pembentangan dengan cara yang mudah, menarik dan kreatif. Melalui bengkel ini, peserta berpeluang menggunakan Aplikasi Canva (Education License) yang mempunyai pelbagai fungsi dan modul tambahan. Sebagai tugas bengkel, semua murid diminta menghasilkan poster berkaitan kemerdekaan dan enam poster dipilih sebagai poster terbaik.

Seterusnya adalah Sesi Interaktif Lawatan Berpandu dengan murid-murid dibawa melawat ke ruang perpustakaan. Pegawai perpustakaan menerangkan setiap perkhidmatan dan kemudahan yang terdapat di PSAS dan kuiz diajukan secara spontan kepada murid-murid bagi mewujudkan sesi dua hala wujud antara murid dan pegawai perpustakaan.

Akhir sekali adalah Sesi Lawatan Sambil Belajar ke Muzium Seni Warisan Melayu, di FBMK UPM. Sesi rombongan diberi penerangan mengenai bahan pameran seperti seni binaan tradisional, manuskrip Melayu, busana dan tekstil, senjata dan alat tempur dan peralatan dan isi rumah Melayu.

Murid-murid dan guru SDAR sedang mengikuti Bengkel Asas Aplikasi Canva.

Pembentangan poster kemerdekaan yang dihasilkan murid SDAR.

Murid-murid sedang mendengar penerangan mengenai bahan-bahan artifak.

Kunjung Ilmu

SMK Sultan Sulaiman, Kuala Terengganu
ke Perpustakaan Sultan Abdul Samad, Universiti Putra Malaysia

Pustakawan Penghubung Fakulti berkongsi tips dan teknik pencarian maklumat yang tepat dan pantas.

Pustakawan UPM membimbing Pengawas Pusat Sumber Sekolah untuk pengkelasan dan penyusunan buku.

Perkongsian teknik promosi bagi meningkatkan penggunaan Pusat Sumber dan menggalakkan aktiviti literasi maklumat.

Sekitar aktiviti lawatan berpandu di Perpustakaan Sultan Abdul Samad, UPM.

Serdang, 5 Oktober 2023 - Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS), UPM telah berkongsi kepakaran ilmu kepustakawanan melalui Program Kunjung Ilmu PSAS. Menerusi program ini, PSAS yang telah menerima kunjungan daripada barisan Pengawas Pusat Sumber dan Guru Pusat Sumber SMK Sultan Sulaiman Kuala Terengganu, berjaya menjadikan platform ini sebagai medan perkongsian ilmu yang interaktif di kalangan pelajar sekolah dan pustakawan.

"Program ini adalah salah satu ikhtiar PSAS menyokong Pelan Strategik UPM dalam melestarikan ekosistem jaringan industri dan masyarakat dengan memberi sumbangan bermanfaat kepada komuniti melalui aktiviti perkongsian ilmu yang akhirnya memberi impak di dalam komuniti guru dan pelajar apabila mereka mengaplikasikannya kelak", ujar Puan Nur Azleen Hasan selaku Pengerusi Program Kunjung Ilmu PSAS.

Di awal program ini berlangsung, peserta telah didedahkan dengan kemudahan dan koleksi PSAS sebagai penyedia sumber maklumat di UPM. Sesi kemudian diteruskan dengan perkongsian tiga (3) modul pembelajaran utama yang dipilih iaitu Modul Pencarian Maklumat, Modul Pengkelasan dan Pengkatalogan, dan Modul Promosi Perpustakaan. Sesi pertama dimulai dengan Modul Pencarian Maklumat, kendalian Pustakawan Kanan Bahagian Rujukan, Puan Fazlin Shamsudin mengupas strategi pencarian maklumat secara dalam talian dan pencarian bahan perpustakaan.

Seterusnya, melalui Modul Pengkelasan dan Pengkatalogan, para pelajar telah diberi kefahaman kepentingan pengurusan sumber perpustakaan secara sistematik yang dapat membantu memudahkan akses kepada bahan. Sesi yang dikendalikan oleh Pustakawan Kanan Bahagian Perkhidmatan Pengguna, Y.M. Raja Norazlinda Raja Azenam ini termasuk sistem pengkelasan Dewey Decimal Classification yang biasanya digunakan di sekolah-sekolah bagi mengkelaskan bahan monograf.

Perkongsian diteruskan lagi dengan modul terakhir iaitu Aktiviti Promosi Perpustakaan. Menerusi sesi ini, pustakawan Bahagian Sistem dan Teknologi Maklumat, Encik Mohamad Amirul Iqmal Mohamad Badrul Zaman telah menerangkan teknik promosi pusat sumber sekolah dan perisian-perisian percuma masa kini yang boleh diaplikasikan oleh para pelajar dalam membantu aktiviti promosi pusat sumber.

Pengisian Program Kunjung Ilmu diteruskan dengan lawatan berpandu di sekitar kawasan PSAS. Para peserta telah dibawa merasai sendiri pengalaman sebagai mahasiswa UPM dengan kemudahan yang disediakan oleh perpustakaan seperti Bilik Komputer, Bilik Karel dan Ruang Bacaan Digital disamping peluang untuk membuat carian bahan di rak koleksi utama PSAS. Program ini adalah diharap dapat menjadi platform kepada perpustakaan untuk mendekati komuniti sekolah, selain daripada pemindahan ilmu antara PSAS dan komuniti.

Oleh: Norfaezah Khomsan (Pustakawan Kanan, Bahagian Korporat dan Latihan Staf).

SEMINAR KEBANGSAAN PEMBANTU PUSTAKAWAN (SKPP) 2023

Serdang, 22 Ogos 2023 – Seminar Kebangsaan Pembantu Pustakawan (SKPP) 2023 anjuran Perpustakaan Sultanah Nur Zahirah, Universiti Malaysia Terengganu (UMT) telah berlangsung selama dua (2) hari iaitu pada 22 dan 23 Ogos 2023 secara hibrid (fizikal dan dalam talian). Perpustakaan Sultan Abdul Samad (PSAS) telah menghantar sebanyak seramai sebelas (11) orang peserta termasuk Pembantu Pustakawan dari Perpustakaan Kampus Bintulu (Sarawak).

SKPP 2023 adalah sebuah platform yang disediakan untuk memberi pendedahan dan kefahaman mengenai peranan pembantu perpustakaan dalam merealisasikan pengurusan perkhidmatan maklumat demi membentuk kompetensi yang lebih berdaya saing dan berfokus kepada pengukuhan kerjaya Pembantu Pustakawan, literasi digital Pembantu Pustakawan nusantara, Open Access di perpustakaan, tuntutan kemahiran digital dan cabaran profesion serta teknologi pintar dalam fasiliti perpustakaan.

Enam pembentangan kertas kerja telah dipersembahkan pada kedua-dua hari tersebut, iaitu literasi digital Pembantu Perpustakaan nusantara, teknologi pintar dalam fasiliti perpustakaan, tuntutan kemahiran digital dan cabaran pekerjaan, pemupukan budaya membaca melalui literasi digital, Open Access di perpustakaan dan transformasi literasi maklumat di era digital.

Manfaat yang diperolehi oleh peserta seminar antaranya dapat menyelami lebih mendalam skop pekerjaan sebagai Pembantu Pustakawan di perpustakaan bukan hanya sekadar perlu menjalankan tugas di kaunter perkhidmatan malah perlu lebih berfokus kepada literasi maklumat yang lebih menjurus ke arah pengiditalan.

*Oleh: Mohd Badrul Hisham Basro
(Perpustakaan Kejuruteraan dan Senibina).*

Poster Seminar Kebangsaan Pembantu Pustakawan (SKPP) 2023 anjuran Perpustakaan Sultanah Nur Zahirah, Universiti Malaysia Terengganu (UMT).

Antara peserta yang menyertai seminar secara dalam talian.

LAWATAN AKREDITASI KE PERPUSTAKAAN KEJURUTERAAN DAN SENIBINA (PKSB)

Serdang, 26 Julai 2023 - Perpustakaan Kejuruteraan dan Senibina (PKSB) telah menerima lawatan akreditasi bagi program Bachelo Sains Seni Bina Dengan Kepujian (LAM Part I) dan Master Seni Bina (LAM Part II). Lawatan ini disertai oleh Ketua Jabatan Senibina iaitu Prof. Madya Dr. Mohamad Fakri Zaky Ja'afar, Prof. Madya Dr. Nur Dalilah Dahlan dan dua orang panel penilai dari Lembaga Arkitek Malaysia.

Tujuan kedatangan mereka adalah untuk menilai perkhidmatan dan kemudahan serta koleksi perpustakaan yang disediakan untuk pelajar. PKSB telah menyediakan senarai buku dalam bidang seni bina (architecture), teori dan sejarah seni bina (architecture theory and history) binaan dan struktur bangunan (building construction and structure), kemudahan bangunan (building services), pembangunan mapan (sustainable development), perancangan urban (urban planning) dan bidang lain yang berkaitan bagi memenuhi keperluan maklumat akreditasi yang diperlukan oleh panel penilai.

Secara keseluruhan, mereka berpuas hati dengan perkhidmatan dan kemudahan serta koleksi yang disediakan bagi memenuhi keperluan pelajar.

*Oleh: Samsida Samsudin (Pustakawan Kanan,
Perpustakaan Perubatan dan Sains Kesihatan).*

LAWATAN KE PERPUSTAKAAN SULTAN ABDUL SAMAD

JULAI - NOVEMBER 2023

TARIKH	ORGANISASI / AGENSI	JUMLAH PELAWAT
JUN		
22/6/2023	Sek. Men Islam Al-Amin, Melaka	42
27/6/2023	SMK Tinggi Klang	45
JULAI		
4/7/2023	Punjab Agricultural University, Ludhiana	20
27/7/2023	Bahagian Penerbitan, JAKIM	10
OGOS		
8/8/2023	INSPEM Life And Nature School 2023	30
18/8/2023	Universitas Islam Negeri (UIN) Sunan Kalijaga, Yogyakarta	10
22/8/2023	Sekolah Dato' Abdul Razak, Seremban	30
SEPTEMBER		
8/9/2023	SMK Sultanah Asma, Alor Setar	40
20/9/2023	FBMK : Kem Pembelajaran Bahasa Cina (Siri I)	40
21/9/2023	FBMK : Kem Pembelajaran Bahasa Cina (Siri II)	40
OKTOBER		
5/10/2023	SMK Sultan Sulaiman, Kuala Terengganu	38
11/10/2023	Bahagian Teknologi Maklumat Dan Prasarana Ilmu, UKM	3
18/10/2023	Sekolah Sultan Alam Shah, Putrajaya	39
25/10/2023	Universitas Islam Negeri Syarif Hidayatullah, Indonesia	20
30/10/2023	Institut Pendidikan Guru, Kampus Tengku Ampuan Afzan	21
NOVEMBER		
1/11/2023	Universitas Brawijaya, Indonesia	20

SMA Al Falah, Perak

SMK YAM Tuan Radin, Port Dickson, Negeri Sembilan

SMK Tinggi Port Dickson, Negeri Sembilan

Kem Jati Diri Sijil Pelajaran Malaysia Pontian, Johor

Oleh: Nur Farhana Abdullah (Pembantu Pustakawan, Bahagian Korporat dan Latihan Staf)

“Proceed with Caution”: Navigating AI Responsibly

The rise in popularity of generative AI is transforming the way we live and work in an era of extraordinary technological developments. The increasing popularity of generative AI points to a trend of change that is permeating many aspects of our daily lives. As these intelligent systems grow more integrated into a wide range of areas, from business and healthcare to education and entertainment, their ubiquity requires a critical caution in their deployment and use.

The ethical implications of using generative AI are at the center of debate. As the complexity of these systems increases, it is crucial to establish transparent guidelines for their development and use. These guidelines strengthen user trust and ensure that AI systems are accountable and adhere to ethical standards, especially in critical areas such as healthcare, finance, and criminal justice.

Kammer, M. N. (2023) is one of the authors who have actively shared his views on the impact of AI, particularly in the field of scientific publishing. He pointed out that the rapid advancement of AI and natural language processing technology has undoubtedly opened up new opportunities

for the scientific community to work more efficiently. However, the ease with which fraudulent but plausible texts can be produced has raised concerns that the golden era of scientific fraud (or, more aptly, a “pyrite era”) is upon us.

The possibility of bias in AI systems is another cause for concern. AI systems can inadvertently perpetuate and even reinforce existing biases, whether through the data on which they are trained or the algorithms that underpin them. Biased AI systems can lead to unfair outcomes, promote stereotypes, discriminate against certain groups, and reinforce social inequalities.

The misuse of generative AI, as occurs in the creation and distribution of artificial images, is another problem in the digital age. There has been an alarming increase in cases on the internet where advanced AI techniques have been used to create convincing photos that falsely show people in compromising situations or events. These fake images, which often aim to deceive and manipulate, are spread virally to cause significant damage to the reputation and well-being of those targeted.

Fake picture of Pope Francis in an oversized white coat and a mugshot of Donald Trump.

All in all, while the rise of generative AI promises unprecedented advances and efficiencies, enhanced measures such as advanced detection systems, media literacy campaigns, and robust regulatory frameworks are becoming increasingly important. Individual education is necessary to ensure that everyone knows how these systems work, what opportunities they offer, and what consequences they can have. Only then can we reap the benefits of generative AI and mitigate its potential risks.

Sources:

Kammer, M. N. (2023). A Case Study in Artificial Intelligence-Generated Manuscripts. *Chest*, 164(2), 478-480. doi: 10.1016/j.chest.2023.05.003.

Novak, M. (2023, March 31). AI image creator Midjourney halts free trials but it has nothing to do with the Pope’s Jacket. *Forbes*. <https://www.thestar.com.my/tech/tech-news/2023/03/31/ai-generator-midjourney-pauses-service-over-deepfake-abuse>

GANGGUAN SEKSUAL : JANGAN TAKUT UNTUK LAPORKAN !

01

DEFINISI

PERLAKUAN yang KURANG DISENANGI melalui kata-kata, isyarat, sentuhan, psikologi dan visual yang BERUNSUR LUCAH yang biasanya dilakukan berulang-ulang.

02

BENTUK GANGGUAN

Perlakuan yang dikategorikan sebagai gangguan seksual adalah GANGGUAN SECARA LISAN, BUKAN LISAN, SECARA VISUAL, PSIKOLOGI DAN FIZIKAL.

03

SIAPA MANGSA?

Gangguan seksual bukan sahaja berlaku kepada kaum WANITA malah LELAKI juga berkemungkinan untuk menjadi mangsa gangguan.

04

BILA DAN DIMANA

Gangguan berlaku di mana-mana sahaja tidak kira di TEMPAT KERJA, RUMAH ataupun TEMPAT AWAM pada bila-bila masa.

05

PERANAN KITA?

SEGERA laporkan kepada pihak yang berkenaan jika kejadian berlaku di depan mata. ANDA mangsa yang diganggu harus membuat aduan kepada pihak atasan. PESALAH LAKU boleh dikenakan HUKUMAN dan TINDAKAN selanjutnya seperti digantung kerja, tatatertib dan sebagainya

06

UNDANG-UNDANG

AKTA 605, AKTA BADAN BADAN BERKANUN (TATATERTIB DAN SURCAJ) 2000, PERATURAN-PERATURAN PEGAWAI AWAM(KELAKUAN DAN TATATERTIB) 1993 DAN AKTA KERJA 1955

SUMBER:

1. Unit Pengurusan Psikologi, Bahagian Pembangunan, Kewangan dan Sumber Manusia, Kementerian Sumber Manusia. 2017
2. Shamsinar Rahman, Suria Fadhilah Md Pauzi. Ganggaun Seksual di Tempat Kerja : Tinjauan Undang-Undang. UiTM Cawangan Pahang, Kampus Raub. 2018

Oleh: Muhammad Aidil Fazli Samsuri (Pembantu Pustakawan, Bahagian Perkhidmatan Pengguna)

Sayap Jiwa Merdeka

Oleh: Muhammad Izhar Ruslan
(Pustakawan, Bahagian Korporat dan Latihan Staf)

Hilang,
Tertimbus,
Gugur dan syahid,
Bagai dedaun kering yang gugur ke tanah.

Teriakan dan tangisan itu dari segenap pelusuk,
Mencengkam merobek jiwa jiwa yang luhur,
Air mata darah itu belum sempat kering,
Hilangnya jasad hilangnya nyawa,
Tempat berlindung musnah binasa.

Saudara kita sedang rakus dilahap,
Penjajah penjarah yang dahagakan tanah,
Tanpa peduli dunia terus mengecam.

Hujan roket terus menutupi langit Gaza,
Terus menghancurkan segala yang dibina,
Terus menghukum jasad yang teraniaya,
Terus memekakkan telinga dan membutakan mata para penguasa.

Debu-debu semangat bertebaran ke udara,
Di kaki langit Gaza terus berdoa,
Berhabis juang bagi memerdekakan negara,
Janji-Nya itu pasti kan ada.

Lihatlah dunia,
Bumi Gaza berubah menjadi medan penyatuan,
Medan menyatukan umat Islam,
Medan menyatukan warga dunia,
Medan menyatukan hati kita semua.

Hanyir darah tiada berwarna,
Harum kasturi bergentayangan ke udara,
Jiwa jiwa itu telahpun merdeka,
Bebas dari penipuan dunia.

Maafkan kami.

Allahuakbar!
Allahuakbar!
Allahuakbar!

ISSN 1675-4606

DESEMBER 2023

9 771675 480008